

165

Na temelju članka 26. stavak 1. točke h. a u svezi s člankom 23. Ustava Županije Zapadnohercegovačke («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke» broj: 1/96), Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na 7. sjednici održanoj 28. listopada 2003. godine, donijela je

POSLOVNIK SKUPŠTINE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Skupština Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Skupština) konstituira se, organizira i radi u skladno Ustavu, zakonima i Poslovníkom Skupštine Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 2.

(1) Poslovníkom Skupštine Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Poslovník) uređuje se:

- a) konstituiranje i unutarnje ustrojstvo Skupštine;
- b) način rada Skupštine;
- c) dužnosti, uloge i prava zastupnika u Skupštini;
- d) javnost rada Skupštine;
- e) akti Skupštine;
- f) izbor, imenovanja, potvrđivanja, smjenjivanja i razrješenja iz ovlasti Skupštine;
- g) odnos Skupštine prema Vladi Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Vlada);
- h) odnos Skupštine prema političkim strankama i udrugama građana;
- i) suradnja Skupštine s općinskim vijećima; i
- j) druga pitanja značajna za rad Skupštine.

Članak 3.

(1) Ako neko pitanje ustrojstva i rada Skupštine ostane neuređeno ovim Poslovníkom, uredit će se zaključkom Skupštine.

(2) Zaključak iz prethodnog stavka primjenjuje se danom donošenja.

(3) Zaključak iz stavka 1. ovog članka ne može biti suprotan načelima i odredbama ovog Poslovníka.

Članak 4.

(1) Sjedište Skupštine je u Širokom Brijegu.

Članak 5.

(1) Skupština ima pečat sukladan zakonu.

(2) Za čuvanje i uporabu pečata odgovoran je Tajnik Skupštine.

II. KONSTITUIRANJE I UNUTARNJE USTROJSTVO SKUPŠTINE

1. Konstituiranje Skupštine

Članak 6.

(1) Skupština je jednodomna i čine ju zastupnici čiji je broj utvrđen Ustavom Županije i zakonom.

Članak 7.

(1) Prva sjednica novog saziva Skupštine održava se najkasnije 20 dana nakon što ovlašteno tijelo potvrdi, ovjeri i objavi izborne rezultate, osim ako se izbornim zakonom ne utvrdi drugčije.

(2) Prvu sjednicu Skupštine saziva predsjednik Skupštine iz prethodnog saziva i predsjedava sjednicom Skupštine do izbora predsjednika u novom sazivu.

(3) Ako je predsjednik Skupštine spriječen, prvu sjednicu saziva njegov zamjenik iz prethodnog saziva.

(4) Ako je i zamjenik spriječen sazvati prvu sjednicu Skupštine, sjednicu saziva najstariji izabrani zastupnik u novom sazivu, odnosno onaj zastupnik koga za sazivanje ovlasti jedna trećina novoizabranih zastupnika.

Članak 8.

(1) Predsjedavajući prve sjednice Skupštine predočava Skupštini Izvješće Izbornog povjerenstva BiH o ovjeri mandata osobama koje su dobile zastupnički mandat.

(2) Zastupnici s ovjerenim mandatom preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem i pojedinačnim potpisivanjem svečane prisege, na način kako je to predviđeno Ustavom Županije.

2. Klubovi naroda

Članak 9.

(1) Nakon davanja i potpisivanja svečane prisege u Skupštini se osnivaju tri kluba zastupnika konstitutivnih naroda (u daljnjem tekstu: klubovi naroda):

- a) Klub zastupnika Hrvata,
- b) Klub zastupnika Bošnjaka i
- c) Klub zastupnika Srba.

(2) Ako u Skupštini nema izabranih predstavnika nekog od konstitutivnih naroda, klub tog naroda neće biti osnovan.

(3) Svaki klub naroda bira predsjednika, a može izabrati i zamjenika predsjednika, koji rukovode klubom i usklađuju njegov rad.

(4) Poslovníkom o radu klubova naroda svaki će klub urediti način svoga rada.

Članak 10.

(1) Svaki klub naroda predlaže, između svojih članova, jednog kandidata za mjesto predsjednika ili dopredsjednika Skupštine.

(2) Skupština, jedinstvenim glasovanjem, potvrđuje kandidate nadpolovičnom većinom od ukupnog broja zastupnika u Skupštini.

(3) Tri, od Skupštine potvrđena kandidata, između sebe odlučuju tko će biti predsjednik Skupštine i s tom odlukom upoznaju Skupštinu.

(4) Ako u Skupštini nema zastupnika, odnosno kluba nekog od konstitutivnih naroda, mjesto dopredsjednika Skupštine iz tog konstitutivnog naroda ostaje upražnjeno.

(5) Ako u Skupštini nema zastupnika druga dva konstitutivna naroda Skupština bira predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine iz reda izabranih zastupnika.

3. Predsjednik Skupštine

Članak 11.

(1) Predsjednik Skupštine ima pravo i dužnost:

- a) Predstavljati Skupštinu;
- b) Sudjelovati u pripremama, sazivati i voditi sjednice Skupštine;
- c) Sudjelovati u pripremama, sazivati i voditi sjednice Kolegija;
- d) Inicirati stavljanje na dnevni red sjednica Skupštine, Kolegija i radnih tijela pitanja iz ovlasti Skupštine;
- e) Osigurava poštivanje načela i odredbi ovog Poslovnika članova stalnih radnih tijela Skupštine i Kolegija;
- f) Osiguravati realiziranje prava i dužnosti klubova naroda i klubova političkih stranaka tijekom pripreme i održavanja sjednica Skupštine i Kolegija;
- g) Osiguravati realiziranje prava i dužnosti zastupnika u pripremi sjednica Skupštine i Kolegija, kao i tijekom sjednica;
- h) Voditi sjednice sukladno principima najboljih praksi demokratskog parlamentarizma i odredbama ovog Poslovnika i
- i) Potpisivati akte usvojene od Skupštine.

Članak 12.

(1) Predsjednik Skupštine u obavljanju svojih dužnosti obavlja redovite konzultacije sa svojim dopredsjednikom odnosno zamjenikom.

Članak 13.

(1) Dopredsjednik odnosno zamjenik predsjednika imaju pravo i obvezu redovitog pomaganja Predsjedniku u obavljanju njegove dužnosti.

4. Kolegij Skupštine

Članak 14.

(1) S ciljem unapređenja učinkovitosti i usklađivanja rada, Skupština osniva Kolegij Skupštine (u daljnjem tekstu: Kolegij), kojeg čine:

- a) Predsjednik, dopredsjednik odnosno zamjenik

predsjednika Skupštine;

- b) Predsjednici klubova naroda,
- c) Predsjednik klubova političkih stranaka ako nitko iz njihovih klubova već nije pod predhodnim alinejama a i b član Kolegija,
- d) Predsjednici stalnih radnih tijela Skupštine i
- e) Tajnik Skupštine.

Članak 15.

(1) U okviru svojih prava i dužnosti, Kolegij:

- a) Utvrđuje prijedlog godišnjeg i mjesečnog radnog plana Skupštine i njenih radnih tijela;
- b) Osigurava realiziranje prava i dužnosti zastupnika za pokretanje inicijativa za djelovanje Skupštine i ukupno obavljanje njihove funkcije i uloge;
- c) Osigurava suradnju s klubovima naroda i klubovima političkih stranaka i između njih;
- d) Koordinira rad radnih tijela Skupštine i suradnju Skupštine i njenih radnih tijela;
- e) Osigurava realiziranje prava i dužnosti Skupštine prema predsjedniku Vlade i Vladi;
- f) Rukovodi i koordinira aktivnostima u pripremi sjednica Skupštine;
- g) Rukovodi i koordinira aktivnostima u pripremi dnevnog reda sjednica Skupštine; i
- h) Priprema prijedlog dnevnog reda za sjednicu Skupštine.

Članak 16.

(1) Kolegij radi u sjednicama.

(2) Sjednice Kolegija održavaju se po potrebi.

(3) Sjednice Kolegija saziva i vodi predsjednik Skupštine, a u slučaju njegove spriječenosti, jedan od dopredsjednika odnosno zamjenik predsjednika Skupštine.

(4) Sjednicama Kolegija, po pozivu Predsjednika ili na vlastiti zahtjev, nazoče predsjednik Vlade, ministri u Vladi i predstavnici županijskih ministarstava.

(5) Sjednicama Kolegija, po pozivu Predsjednika ili na vlastiti zahtjev, mogu nazočiti i drugi zastupnici u Skupštini.

Članak 17.

(1) Na sjednicama Kolegija vodi se skraćeni zapisnik.

(2) Tajnik Skupštine odgovoran je za vođenje zapisnika na sjednicama Kolegija.

5. Klubovi zastupnika

Članak 18.

(1) U Skupštini se formiraju klubovi političkih stranaka, koalicija i neovisnih kandidata (u daljnjem tekstu: klubovi zastupnika), u svrhu olakšanja rada Skupštine i poboljšanja međustranačke parlamentarne suradnje.

(2) Klubovi zastupnika formiraju se kao mehanizam djelovanja zastupnika i političkih stranaka u Skupštini.

(3) Klub može formirati politička stranka s najmanje dva zastupnika u Skupštini.

(4) Klub može formirati koalicija s najmanje tri zastupnika u Skupštini.

(5) Koalijski klub formiraju zastupnici koji su u Skupštinu izabrani sa zajedničke, koalijske izborne liste.

(6) Zastupnici dvije ili više političkih stranaka, koje u Skupštini imaju najmanje jednog izabranog zastupnika, kao i zastupnici-neovisni kandidati, mogu formirati zajednički klub.

Članak 19.

(1) Klubovi zastupnika imaju predsjednika i zamjenika predsjednika koji predstavljaju klub, rukovode njegovim radom i organiziraju rad Kluba sukladno potrebama Skupštine.

(2) Klubovi rade prema samostalno urađenom Poslovniku o radu klubova zastupnika.

(3) Poslovnik Kluba zastupnika ne može biti suprotan pravima i obvezama klubova koja proistječu iz ovog Poslovnika.

6. Radna tijela Skupštine – Opće odredbe

Članak 20.

(1) U svrhu olakšanja rada Skupštine i unapređenja učinkovitosti ukupnog skupštinskog rada, Skupština osniva svoja stalna, povremena i privremena radna tijela.

(2) Radna tijela osnivaju se isključivo za razmatranje pitanja iz ovlasti Skupštine, za razmatranje i davanje mišljenja i prijedloga na nacрте i prijedloge zakona i drugih akata koje Skupština donosi.

Članak 21.

(1) Radna tijela daju mišljenja, podnose prijedloge i izvješćuju Skupštinu o pitanjima iz svog djelokruga rada.

(2) Radna tijela donose odluke samo o pitanjima propisanim Poslovníkom ili za koje ih ovlasti Skupština.

(3) Sva radna tijela osnivaju se sukladno ovom Poslovníku i na temelju odluka Skupštine.

Članak 22.

(1) Stalna radna tijela formiraju se prema stranačkom sastavu Skupštine, u najvećoj mogućoj mjeri.

(2) Prijedloge za članove stalnih radnih tijela podnose klubovi konstitutivnih naroda i klubovi političkih stranaka.

(3) Zastupnik može biti član najviše tri stalna radna tijela.

Članak 23.

(1) Stalna radna tijela u svom sastavu mogu imati članove koji nisu zastupnici u Skupštini, a koji predstavljaju relevantne stručnjake, iz područja koje je u nadležnosti radnog tijela.

(2) Broj izvanskupštinskih članova stalnog radnog tijela mora biti za jedan manji od polovice ukupnog broja članova tijela.

(3) Ukupan broj članova stalnog radnog tijela ne može

biti veći od sedam.

Članak 24.

(1) Stalna radna tijela imaju obvezu razmatrati pitanja iz svoje ovlasti koja su na dnevnom redu sljedećeg zasjedanja Skupštine, i o tome podnose izvješće na skupštinskom zasjedanju.

(2) Stalna radna tijela razmatraju pitanja iz svoje nadležnosti po nalogu Skupštine ili po vlastitoj inicijativi.

(3) Stalna radna tijela vode zapisnik o svojim sastancima.

(3) Stalna radna tijela redovito izvješćuju Skupštinu o svom radu.

Članak 25.

(1) Povremena radna tijela razmatraju pitanja iz ovlasti Skupštine koja nisu kontinuirano predmet skupštinske rasprave ili odlučivanja.

(2) Povremena radna tijela imaju stalno članstvo, a sastaju se po iskazanoj potrebi, koju utvrđuje Skupština.

(3) Članovi povremenih radnih tijela biraju se između zastupnika u Skupštini i odražavaju skupštinski sastav, u najvećoj mjeri.

(4) Povremena radna tijela vode zapisnik o svojim sjednicama koji predočavaju Skupštini.

(5) Povremeno radno tijelo može imati do pet članova.

Članak 26.

(1) Privremeno radno tijelo Skupštine osniva se u svrhu nadzora ili ispitivanja stanja vezanog isključivo za pitanje u ovlasti Skupštine.

(2) Inicijativu za osnivanje privremenog radnog tijela Skupštine podnosi Kolegij ili najmanje jedna četvrtina od ukupnog broja zastupnika u Skupštini.

(3) Inicijativa mora sadržavati precizno definirano pitanje, koje će biti pod nadzorom ili predmet ispitivanja stanja od privremenog radnog tijela.

Članak 27.

(1) Privremeno radno tijelo može biti usnovano na osnovi odluke Skupštine donesene većinom glasova od ukupnog broja zastupnika u Skupštini.

(2) Odluka o osnivanju privremenog radnog tijela za nadzor ili ispitivanje stanja mora sadržavati: sastav tijela, precizno navedeno područje djelovanja, duljinu mandata privremenog tijela i ovlaštenja koja tijelo dobije od Skupštine.

(3) Mandat privremenog radnog tijela ne može prelaziti vremenski okvir mandata Skupštine.

Članak 28.

(1) Privremeno radno tijelo može imati do sedam članova.

(2) U članstvu ovog tijela mogu biti i izvanskupštinski predstavnici institucija ili organizacija relevantnih za predmet nadzora ili ispitivanja.

(3) Broj izvanskupštinskih članova ne može biti veći

od jedne trećine od ukupnog broja članova privremenog radnog tijela.

(4) Izvanskupštinski članovi nemaju pravo glasa u privremenom radnom tijelu.

Članak 29.

(1) Privremeno radno tijelo podnosi izvješće o svom radu u toku mandata ako to zatraži Kolegij Skupštine, jedan od klubova naroda, jedan od zastupničkih klubova ili najmanje 1/4 zastupnika.

(2) Privremeno radno tijelo je obvezno podnijeti izvješće Skupštini po završetku svog mandata.

(3) Izvješće privremenog radnog tijela mora sadržavati i manjinske stavove, ako su bitni za proces odlučivanja u Skupštini.

(4) Skupština je obvezna održati raspravu o izvješću, ako to radno tijelo zatraži.

Članak 30.

(1) Privremeno radno tijelo ima predsjednika, imenovanog odlukom o osnivanju.

(2) Predsjednik ima i funkciju izvjestitelja Skupštine o radu, nalazima, odlukama i preporukama radnog tijela.

(3) Predsjednik privremenog radnog tijela obavezan je pratiti poduzimanje akcija koje proizidu iz nalaza privremenog radnog tijela i o tome redovito izvještavati Skupštinu i nakon prestanka mandata privremenog radnog tijela.

Članak 31.

(1) Stalna i povremena radna tijela rade u sjednicama.

(2) Sjednice stalnih i povremenih radnih tijela saziva i njima rukovodi predsjednik tijela, prema odredbama ovog Poslovnika i poslovnika radnih tijela.

(3) U slučaju spriječenosti predsjednika radnog tijela ili njegovog odbijanja sazivanje sjednice, sjednicu tijela može sazvati zamjenik predsjednika, predsjednik Skupštine ili 1/3 članova radnog tijela.

(4) Na sjednicama se vodi zapisnik koji se predočava Skupštini i čini sastavni dio skupštinskog arhiva.

7. Stalna radna tijela Skupštine

Članak 32.

Stalna radna tijela Skupštine su:

7. (1) Povjerenstvo za Ustav, Poslovnik i zakonodavstvo;
7. (2) Odbor za pravdu, upravu, ljudska prava, slobode i ravnopravnost spolova;
7. (3) Odbor za ekonomsku, finansijsku politiku i proračun;
7. (4) Odbor za obrazovanje, kulturu, šport, mlade i informiranje;
7. (5) Odbor za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku, zaštitu okoliša, poljoprivredu i šumarstvo;
7. (6) Odbor za rad, zdravstvo, socijalnu politiku i stradalnike Domovinskog rata.

Članak 33.

7. (1) Povjerenstvo za Ustav, Poslovnik i zakonodavstvo:

- a) prati ostvarivanje Ustava Županije Zapadnohercegovačke,
- b) inicira i daje prijedloge Skupštini za promjene i usklađivanje ustavnih odredbi s Ustavom Federacije BiH;
- c) daje Skupštini mišljenje o prijedlozima promjena Ustava Federacije BiH;
- d) prati ostvarivanje Poslovnika Skupštine;
- e) utvrđuje nacrt Poslovnika;
- f) razmatra prijedloge za promjenu Poslovnika;
- g) utvrđuje pročišćeni tekst Ustava.
- h) razmatra nacrt i prijedloge zakona i drugih akata koje donosi Skupština u pogledu njihove usklađenosti s nadređenim zakonskim aktima i podnošenje pismenog izvješća o tome;
- i) prati procese zakonodavne procedure kod donošenja zakona i drugih akata u nadležnosti Skupštine i davanje mišljenja u pismenom obliku;
- j) pribavlja, u pismenoj formi stavove klubova naroda o nacrtu i prijedlogu zakona koji idu na skupštinsko razmatranje i dostavljanje stavova Kolegiju;
- k) razmatra opće akte organizacija i institucija na koje Skupština daje suglasnost i davanje mišljenja Skupštini u pismenom obliku, u pogledu usklađenosti s odnosnim zakonima;
- l) utvrđivanje i podnošenje Skupštini na uvid pročišćenih tekstova zakona i drugih akata koje donosi Skupština;
- lj) priprema plan rada zakonodavne djelatnosti Skupštine i usklađuje ukupni plan rada Skupštine;
- m) prati implementiranje odluka Skupštine i redovito izvješćuje Skupštinu o tome, u roku zadatom za provedbu;
- n) utvrđuje odgovore ustavnim sudovima u slučajevima pokretanja postupka pred ustavnim sudovima,
- nj) obavlja druge poslove sukladno ovom Poslovniku.

Članak 34.

7. (2) Odbor za pravdu, upravu, ljudska prava, slobode i ravnopravnost spolova dužan je:

- a) razmatrati predstavke i žalbe građana i građanskih udruga, institucija i organizacija a koje se odnose na povrede ljudskih prava i građanskih sloboda od strane institucija i organizacija u ovlasti Županije i o tome izvještavati Skupštinu i podnositelja, osim u slučajevima o kojima traje sudski postupak;
- b) raditi na slučajevima predstavlja i žalbi koje se odnose na prava i dužnosti koje obavlja Županija i njena tijela, o tome obavještavati podnositelja i Skupštinu s prijedlogom rješenja za podnesene slučajeve;
- c) razmatrati prijedloge građana, građanskih udruga, institucija i organizacija o mjerama za unapređenje, zaštitu i promociju ljudskih prava i građanskih sloboda i o tome podnositi izvješće podnositelju i Skupštini s prijedlogom akcija koje treba poduzeti;
- d) davati Skupštini prijedloge akcija za otklanjanje utvrđenih uzroka kršenja prava i sloboda;
- e) razmatrati nacrt i prijedloge zakona i drugih akata Skupštine u pogledu poštivanja osnovnih ljudskih

- prava i građanskih sloboda i o tome davati mišljenje mjerodavnim radnim tijelima Skupštine a po potrebi i Skupštini;
- f) surađivati i davati mišljenje i prijedloge drugim radnim tijelima Skupštine u pogledu zaštite prava i sloboda o pitanjima iz djelokruga tih tijela;
- g) razmatrati sva pitanja iz oblasti opće uprave;
- h) osiguravati ugrađivanje načela europske povelje o lokalnoj samoupravi u zakone koje donosi Skupština,
- i) pratiti i omogućavati reformu zakonodavstva iz djelokruga lokalne vlasti i njihovo usuglašavanje s Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama;
- j) pratiti proces uspostave lokalne samouprave i lokalnih demokracija kao autonomnih demokratskih oblika organiziranja građana kao i druga pitanja iz područja lokalne samouprave iz ovlasti ove Skupštine;
- k) pratiti i izvještavati Skupštinu o stanju u području ostvarivanja jednakopravnosti muškaraca i žena u svim područjima života i rada u Županiji i pokazivati na diskriminaciju na osnovi razlika u spolu;
- l) razmatrati prijedloge građana, udruga građana, institucija i organizacija o mjerama za unapređenje jednakopravnosti spolova i o tome podnositi izvješće Skupštini s prijedlozima radnji koje treba poduzeti;
- m) razmatrati nacrt i prijedloge zakona i drugih akata Skupštine u pogledu poštivanja jednakopravnosti spolova i o tome davati mišljenje radnim tijelima Skupštine i Skupštini;
- n) davati Skupštini prijedloge radnji na otklanjanju eventualno utvrđenih povreda jednakopravnosti spolova

Članak 35.

7. (3) Odbor za ekonomsku i financijsku politiku i proračun ima djelokrug:
- a) razmatrati strategiju i politiku ekonomskog razvoja Županije i o tome davati mišljenje i podnositi prijedloge Skupštini;
- b) podnositi Skupštini prijedloge mjera gospodarske politike i prijedloge programa razvoja u pojedinim područjima;
- c) pratiti realizaciju programa strateškog plana razvoja Županije, vršiti procjenu realizacije i predlagati mjere za reviziju strategije razvoja;
- d) ostvarivati suradnju s općinama u Županiji, drugim Županijama i regijama radi unapređenja razvoja, usklađivanja planova, planiranja i realiziranja programa od zajedničkog interesa;
- e) surađivati s Vladom na kreiranju i implementaciji mjera financijske politike podržavajući programe gospodarskog razvoja.
- f) razmatrati zahtjeve i inicijative građana i njihovih udruga i drugih organizacija i zajednica za reprivatizaciju i prinudno prenijetih nekretnina u različite modalitete državnog vlasništva;
- g) razmatrati akte Skupštine iz područja privatizacije, pratiti i analizirati provedbu procesa privatizacije, te predlagati Skupštini odgovarajuće mjere i akte iz ove ovlasti;
- h) pripremati prijedlog proračuna Skupštine i njegovo

- podnošenje Vladi i Skupštini i
- i) pratiti realizaciju odobrenog proračuna Skupštine.

Članak 36.

7. (4) Odbor za obrazovanje, kulturu, šport, mlade i informiranje mjerodavan je:
- a) razmatrati pitanja iz oblasti uspostave i razvoja infrastrukture javnih obrazovnih institucija na svim razinama obrazovanja u nadležnosti Županije i o tome davati mišljenje i prijedloge rješenja Skupštini;
- b) razmatrati pitanja politike financiranja institucija javnog obrazovanja na razini Županije i o tome podnositi prijedloge Skupštini i resornom ministarstvu;
- c) razmatrati i davati prijedloge rješenja Skupštini na području uspostave, razvoja i financiranja institucija kulture na razini Županije;
- d) razmatrati i podnositi prijedloge Skupštini o pitanjima zaštite objekata kulturno-povijesnog naslijeđa;
- e) razmatrati pitanja i davati prijedloge za razvoj i unapređenje javnih sportskih objekata;
- f) davati prijedloge za unapređenje sudjelovanja mladih u javnom životu;
- g) ostvarivati suradnju s organizacijama mladih radi unapređenja položaja mladih i sudjelovanja u javnom životu i o tome podnositi izvješće i davati prijedloge akcija Skupštine i
- h) razmatrati pitanja iz područja informiranja.

Članak 37.

7. (5) Odbor za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku, zaštitu okoliša, poljoprivredu i šumarstvo ima djelokrug za:
- a) razmatranje i podnošenje prijedloga Skupštini u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja na razini Županije;
- b) razmatranje pitanja, davanje prijedloga iz oblasti komunalnih djelatnosti vezanih za organiziranje, razvoj, unapređenje i financiranje komunalnih usluga na razini Županije;
- c) davanje prijedloga u području politike stambene izgradnje;
- d) davanje mišljenja i prijedloga za financiranje održavanja i upravljanja stambenim zgradama;
- e) razmatranje pitanja i davanje Skupštini prijedloga za poduzimanje potrebnih akcija u području zaštite čovjekove okoline, prirodnih resursa i prirodnog naslijeđa;
- f) razmatranje i davanje prijedloga vezanih za spriječavanje zagađivanja okoliša, posebno zraka, tla i vode;
- g) razmatranje pitanja i podnošenje prijedloga razvoja poljoprivredne djelatnosti;
- h) razmatranje pitanja i podnošenje prijedloga za utvrđivanje politike korištenje zemljišta i šumskih resursa;
- i) podnošenje prijedloga za unapređenje upravljanja šumama i šumskim zemljištem;
- j) razmatranje pitanja zaštite i očuvanja prirodnog okoliša, zaštite flore i faune.

Članak 38.

7. (6) Odbor za rad, zdravstvo, socijalnu politiku i stradalnike domovinskog rata ima obvezu:

- a) pratiti i izvješćivati Skupštinu o stanju na području zapošljavanja, zaštite prava uposlenih i neuposlenih građana;
- b) davati Skupštini prijedloge mjera za povećanje uposlenosti i unapređenje životnog standarda građana;
- c) davati prijedloge akcija za unapređenje socijalnog dijaloga i suradnje s organizacijama za zaštitu prava na rad;
- d) pratiti izvještavati Skupštinu o stanju u oblasti zaštite prava stradalnika iz Domovinskog rata.

8. Povremena radna tijela Skupštine

Članak 39.

Povremena radna tijela Skupštine su:

8. (1) Povjerenstvo za izbor i imenovanja,
8. (2) Administrativno-pravno povjerenstvo i
8. (3) Mandatno imunitetno povjerenstvo.

Članak 40.

8. (1) Povjerenstvo za izbor i imenovanje mjerodavno je:

- a) razmatrati pitanja vezana za izbor, imenovanja, potvrđivanja i razrješenja u ovlasti Skupštine;
- b) pripremati prijedloge, obrazloženja i potrebnu dokumentaciju za izbor, imenovanje, potvrđivanje ili razrješenje svih osoba nositelja funkcija za čiji je izbor, imenovanje, potvrđivanje i razrješenje nadležna Skupština;
- c) pratiti primjenu propisanih procedura kod izbora, imenovanja, potvrđivanja i razrješenja u ovlasti Skupštine;
- d) voditi proces unutarskupštinskih dogovora vezanih za izbor, imenovanje, potvrđivanje ili razrješenje nositelja funkcija u ovlasti Skupštine i
- e) jednom godišnje podnijeti Skupštini sažeto izvješće o radu Povjerenstva.

Članak 41.

8. (2) Administrativno –pravno povjerenstvo mjerodavno je za:

- (a) pripremanje prijedloga sredstava za rad Skupštine;
- (b) praćenje realiziranja odobrenih sredstava Skupštine;
- (c) davanje prijedloga Skupštini za unaprjeđenje administrativnog i financijskog menadžmenta vezanog za rad Skupštine;
- (d) pripremanje i donošenje akata o pitanjima financijskih naknada za zastupnike i članove radnih tijela na koje članovi Skupštine imaju zakonsko pravo;
- (e) pripremanje i donošenje akata kojima se uređuju naknade zastupnika za njihov rad u Skupštini;
- (f) utvrđivanje naknade za izvanskupštinske članove radnih tijela;
- (g) davanje Skupštini prijedloga za rješavanje drugih pitanja vezanih za sredstva Skupštine.

Članak 42.

8. (3) Mandatno-imunitetno povjerenstvo mjerodavno je:

- (a) Razmatrati izvješća o rezultatima provedenih izbora za zastupnike Skupštine;
- (b) Dostavljati Skupštini prijedloge za verifikaciju mandata zastupnika odnosno prestanak mandata zastupnika i
- (c) Podnositi Skupštini izvješće o prestanku mandata i razmatrati pitanja u svezi s imunitetnim pravima zastupnika.

III. NAČIN RADA SKUPŠTINE

1. Program rada

Članak 43.

(1) Skupština donosi program rada za sljedeću godinu do kraja tekuće godine.

(2) Program rada sadrži zadatke Skupštine, koji proizilaze iz Ustava, zakona, planskih dokumenata Županije, kao i druge poslove i zadatke u ovlasti Skupštine.

(3) Program rada uključuje osnovni sadržaj, način izvršavanja, nositelje poslova, rokove za razmatranje pojedinih pitanja na sjednicama Skupštine i procedure donošenja odnosnih akata.

Članak 44.

(1) U pripremama za izradu programa rada predsjednik, dopresjednici odnosno zamjenik Predsjednika i tajnik Skupštine, pribavljaju prijedloge i mišljenja o pitanjima koja treba unijeti u program rada od zastupnika, radnih tijela Skupštine, Vlade, općinskih vijeća, županijskih tijela i organizacija, te građana i udruga građana.

(2) Na osnovu primljenih prijedloga i sugestija, Kolegij priprema i utvrđuje prijedlog programa rada Skupštine, koji se upućuje Skupštini na razmatranje.

Članak 45.

(1) Skupština tromjesečno razmatra ostvarivanje programa rada i poduzima odgovarajuće mjere za njegovu izvršenje.

Članak 46.

(1) Program rada Skupštine objavljuje se u «Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke» kao i u posebnoj publikaciji dostupnoj javnosti.

2. Sjednice Skupštine

Članak 47.

(1) Skupština radi u sjednicama.

(2) Sjednice Skupštine označavaju se rednim brojem.

(2) Sjednice mogu biti:

- a) redovite,
- b) izvanredne,
- c) posebne.

Članak 48.

(1) Skupština može održavati i svečane sjednice ili dio radnih sjednica proglasiti svečanim.

Članak 49.

(1) Sjednice Skupštine održavaju se radi:

- a) Usvajanja Ustava i ustavnih amandmana;
- b) podnošenja nacrtu zakona i rasprave o nacrtima;
- c) rasprave o prijedlozima zakona i usvajanja prijedloga zakona;
- d) rasprave i donošenja odluke vezane za Izvješće o izvršenju Proračuna Županije za proteklu godinu;
- e) rasprave i usvajanja smjernica Skupštine za izradu nacrtu Proračuna za sljedeću godinu;
- f) rasprave o nacrtu Proračuna Županije za sljedeću godinu;
- g) podnošenja izvješća o implementaciji odluka Skupštine između dvije sjednice;
- j) podnošenja kratkog izvješća o radu Vlade i njenih tijela između dvije radne sjednice Skupštine;
- k) postavljanja zastupničkih pitanja;
- l) rasprave o pitanjima iz ovlasti Skupštine;
- m) podnošenja prijedloga rješenja za pitanja iz rasprave, rasprave o prijedlozima i odabiru rješenja;
- n) usvajanja plana implementacije za odabrana rješenja;
- o) rasprave i podnošenja prijedloga o programu rada Skupštine za sljedeću godinu;
- p) prezentacije ciljeva i politike Županije za sljedeću godinu;
- q) usvajanje programa rada Skupštine i Vlade Županije za sljedeću godinu i
- r) rasprave i usvajanja Proračuna Županije za sljedeću godinu i Zakona o izvršenju Proračuna za sljedeću godinu.

3. Sazivanje sjednice

Članak 50.

(1) Sjednice Skupštine saziva predsjednik Skupštine, a u slučaju njegove spriječenosti, jedan od dopredsjednika odnosno zamjenik Skupštine.

(2) U slučaju odbijanja predsjednika za sazivanje sjednice Skupštine, sjednicu može sazvati jedan od dopredsjednika odnosno zamjenik predsjednika, a ako to odbiju, sjednicu može sazvati pismeno ovlašteni predstavnik najmanje 1/3 zastupnika, uz stručnu pomoć tajnika Skupštine.

Članak 51.

(1) U slučaju iz stavka 2. članka 50., Kolegij Skupštine obavezan je da na prvoj sljedećoj sjednici kao 1. točku dnevnog reda raspravi o odgovornosti predsjednika, dopredsjednika odnosno zamjenika predsjednika u procesu odbijanja sazivanja Skupštine.

Članak 52.

(1) Poziv za sjednice Skupštine upućuje se zastupnicima, Vladi i ostalim sudionicima sjednice, skupa s prijedlogom dnevnog reda i materijalima po pojedinim točkama dnevnog reda, najmanje sedam dana prije održavanja sjednice.

(2) Iznimno, u okolnostima opasnosti po javnu sigurnost i sigurnost građana širih razmjera, elementarnih nepogoda, velikih šteta za imovinu, epidemiju i slično, Predsjednik može sazvati sjednicu i u kraćim rokovima od roka u predhodnoj stavci, a dnevni red za ovakvu sjednicu predlaže se na samoj sjednici koja je hitnog karaktera.

4. Dnevni red sjednica Skupštine

Članak 53.

(1) Prijedlog dnevnog reda, s planom rada radne sjednice, priprema Kolegij na svojim sjednicama, a predlaže ga predsjednik Skupštine.

(2) Zahtjev za uvrštavanjem na dnevni red sjednice određenog pitanja ima pravo podnijeti Kolegiju svaki zastupnik, predsjednik svakog radnog tijela Skupštine, svaki zastupnički klub, klub naroda, predsjednik Vlade ili ovlašteni predstavnik Vlade.

Članak 54.

(1) Zahtjevi za izmjenama prijedloga dnevnog reda sjednice dostavljaju se Kolegiju, u pisanoj formi i s obrazloženjem, najkasnije 2 dana prije održavanja sjednice, a iznimno na samoj sjednici ukoliko to Skupština odobri.

(2) Zahtjev za izmjenom prijedloga dnevnog reda sjednice može biti podnesen od strane zastupnika, zastupničkog kluba, klubova naroda, predsjednika Vlade ili ovlaštenog predstavnika Vlade.

5. Kvorum za sjednice Skupštine

Članak 55.

(1) Kvorum svih sjednica Skupštine čini nadpolovična većina svih zastupnika u Skupštini.

(2) Na temelju utvrđene evidencije, od strane Stručne službe Skupštine, predsjednik Skupštine konstatira postojanje kvoruma i o tome obavještava zastupnike.

(3) Svi akti Skupštine donose se nadpolovičnom većinom, od ukupnog broja zastupnika u Skupštini, ukoliko Ustavom ili zakonom nije drugačije propisano.

6. Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Članak 56.

(1) U slučajevima, koji se odnose na usvajanje zakona, drugih propisa ili akata za koje se tvrdi da spadaju

u listu vitalnih nacionalnih interesa, primjenjuje se procedura koja proizilazi iz Ustava i ovog Poslovnika.

Članak 57.

(1) Lista vitalnih nacionalnih interesa utvrđena je Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 58.

(1) Ako najmanje dvojica, od predsjednika Skupštine i dopredsjednika Skupštine odnosno njegovog zamjenika Skupštine, tvrde da neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine spada u listu vitalnih nacionalnih interesa iz prethodnog članka, za njegovo usvajanje potrebna je većina glasova, unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini.

Članak 59.

(1) Predsjednik, dopredsjednik odnosno zamjenik dužni su odlučiti o tome, je li neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine spada u listu vitalnih nacionalnih interesa u roku od sedam dana od dana kada je postavljena takva tvrdnja.

Članak 60.

(1) Ako samo predsjednik ili samo dopredsjednik, odnosno njegov zamjenik tvrdi da neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine spadaju u listu vitalnih nacionalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba naroda, može proglasiti da je riječ o pitanju s liste vitalnih nacionalnih interesa.

(2) Kada, dvotrećinska većina jednog od klubova naroda odluči da se neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine, odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje tog zakona, propisa ili akta Skupštine, potrebna je većina glasova unutar svakog kluba naroda zastupljenih u Skupštini.

(3) Ako se većina iz prethodnog stavka ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine koji donosi konačnu odluku je li se predmetni zakon, propis ili akt Skupštine odnosi na vitalni nacionalni interes konstitutivnog naroda.

(4) Podnositelj može odustati od tvrdnje i zaustaviti pokretanje postupka pred Ustavnim sudom.

Članak 61.

(1) Ako Ustavni sud odluči da se radi o vitalnom interesu, predmetni zakon, propis ili drugi akt Skupštine smatra se neusvojenim, a dokument se vraća predlagачu, koji treba pokrenuti novu proceduru.

(2) U slučaju iz prethodnog stavka, predlagач ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili drugog akta Skupštini.

Članak 62.

(1) Ako Ustavni sud odluči, da se ne radi o vitalnom

nacionalnom interesu, zakon, propis ili drugi akt Skupštine smatra se usvojenim, odnosno usvaja se jednostavnom većinom glasova zastupnika.

7. Tijek sjednice

Članak 63.

(1) Nakon utvrđivanja kvoruma sjednice, predsjedavajući predlaže dnevni red i eventualno pristigle zahtjeve za izmjenama i dopunama dnevnog reda i stavlja ga na raspravu i izglasavanje.

(2) Po usvojenom dnevnom redu, Skupština glasovanjem potvrđuje prihvaćanje zapisnika s prethodne sjednice.

(3) Predsjedavajući vodi nastavak sjednice sukladno dnevnom redu sjednice.

Članak 64.

(1) Na sjednici se raspravlja o svakom pitanju dnevnog reda prije nego što se o njemu odlučuje, osim ukoliko ovim Poslovníkom nije drukčije propisano.

Članak 65.

(1) Zastupnik može govoriti pošto zatraži i dobije riječ od predsjedavajućeg i to samo o pitanju o kome se raspravlja.

(2) Predsjedavajući daje riječ zastupnicima po redu kojim su se prijavili.

(3) Ako se zastupnik udalji od točke dnevnog reda o kojoj se vodi rasprava, predsjedavajući će ga upozoriti, a ako se i poslije upozorenja ne pridržava točke dnevnog reda, predsjedavajući će mu oduzeti riječ.

Članak 66.

(1) Niti jedan zastupnik ne može govoriti po drugi put, dok se ne iscrpi lista prvog prijavljivanja.

Članak 67.

(1) Prijava za sudjelovanje u raspravi može se podnijeti do zaključenja rasprave.

Članak 68.

(1) Zastupnik može zatražiti riječ da bi ispravio krivi navod i dobiva riječ odmah.

(2) Ispravka krivog navoda ne može trajati dulje od tri minute.

Članak 69.

(1) Zastupnik može zatražiti pravo na repliku kako bi ispravio navod koji može izazvati nesporazum ili zahtjeva objašnjenje.

(2) Predsjedavajući će replikantu dati riječ odmah po završetku izlaganja govornika koji je izazvao repliku, a ista može trajati najduže tri minute.

(3) Replika, istom govorniku po istom pitanju, od strane jednog zastupnika, dozvoljena je najviše dva puta.

Članak 70.

(1) Zastupniku, koji želi govoriti o povredi Poslovnika, ili o nepridržavanju dnevnog reda, predsjedavajući daje riječ čim je ovaj zatraži.

(2) Izlaganje po prigovoru ne može trajati dulje od tri minute.

(3) Poslije iznesenog prigovora predsjedavajući daje objašnjenje.

Članak 71.

(1) Red na sjednicama održava predsjedavajući Skupštine.

(2) Za povredu reda na sjednici smatra se:

- a) nepridržavanje odredbi Poslovnika;
- b) nekorektno i nedolično ponašanje prema sudionicima i nazočnima na sjednici; i
- c) ometanje normalnog rada na sjednici.

(3) Za povredu reda na sjednici predsjedavajući može opomenuti zastupnika, oduzeti mu riječ, a ukoliko ovaj nastavi s povredom reda, može ga udaljiti sa sjednice, i novčano kazniti, najviše do iznosa zastupničkog paušala.

Članak 72.

(1) Stanku tijekom sjednice, do 30 minuta, može tražiti zastupnički klub, klub naroda, ili 1/3 izabranih zastupnika.

(2) Zahtjev za stankom do 30 min. odobrava Predsjedavajući, bez izjašnjavanja Skupštine.

(3) Zahtjev za stankom dužom od 30 minuta može biti odobren većinskom odlukom Skupštine.

8. Način odlučivanja

Članak 73.

(1) Odlučivanje na sjednicama Skupštine vrši se glasovanjem i u pravilu ono je javno, osim ako Ustavom, zakonom ili ovim Poslovníkom nije utvrđena obveza tajnog glasovanja.

Članak 74.

(1) Glasovanje se vrši podizanjem ruke/kartona ili poimenično.

Članak 75.

(1) Zastupnici glasuju tako što se izjašnjavaju za prijedlog, protiv prijedloga ili kao suzdržani u odnosu na prijedlog.

(2) Svi zastupnici, koji su nazočni u trenutku glasovanja, dužni su se izjasniti na jedan od načina iz prethodnog stavka.

(3) Prije početka glasovanja predsjedavajući će, uz pomoć stručne službe, utvrditi točan broj nazočnih zastupnika.

Članak 76.

(1) Kada postoji sumnja u rezultat glasovanja, pristupa

se pojedinačnom izjašnjavanju zastupnika.

(2) Zahtjev za pojedinačnim izjašnjavanjem zastupnika mogu podnijeti predsjedavajući Skupštine, jedan od klubova zastupnika ili najmanje pet zastupnika koji su nazočili glasovanju što se dovodi u sumnju.

(3) U slučaju iz prethodnog stavka, tajnik Skupštine pojedinačno proziva zastupnike i bilježi njihov glas.

Članak 77.

(1) Ako se glasovanje vrši tajno, Skupština će, posebnim zaključkom odrediti način i tijek ovakvog glasovanja.

9. Zapisnici

Članak 78.

(1) Sjednice Skupštine imaju cjelovit tonski zapis.

(2) Na osnovu tonskog zapisa može se izraditi transkript tijekom sjednice.

Članak 79.

(1) Na osnovu tonskog zapisa sačinjava se skraćeni zapisnik sa sjednica Skupštine.

(2) Skraćeni zapisnik sadrži:

- a) dnevni red sjednice na koju se odnosi;
- b) popis svih razmatranih akata;
- c) rezultate glasovanja; i
- d) skraćeni prikaz tijekom sjednice.

(3) Skraćeni zapisnik dostavlja se svim zastupnicima.

Članak 80.

(1) Svi tonski zapisi, video zapisi, transkripti i zapisnici se čuvaju u arhivi Skupštine, za njih je odgovoran tajnik Skupštine, a dostupni su na uvid javnosti.

IV. DUŽNOSTI, ULOGE I PRAVA ZASTUPNIKA

Članak 81.

(1) Zastupnici u Skupštini Županije biraju sukladno Izbornom zakonu BiH.

(2) Mandat zastupnika traje 4 godine.

(3) Mandat zastupnika prestaje prije isteka roka od 4 godine sukladno odredbama Izbornog zakona BiH.

Članak 82.

(1) Zastupnicima se izdaje zastupnička iskaznica.

(2) Pravilnik o izgledu, sadržaju i uporabi, te načinu vođenja evidencije o zastupničkoj iskaznici donosi Kolegij Skupštine na prijedlog tajnika Skupštine.

Članak 83.

(1) Zastupnik je dužan nazočiti sjednicama Skupštine, sjednicama radnih tijela čiji je član, te sudjelovati u njihovom radu i odlučivanju.

(2) Zastupnik ima pravo, na vlastiti zahtjev, dobiti informacije i materijale za sjednice radnih tijela kojima nije član.

Članak 84.

(1) Zastupnik, koji je spriječen nazočiti sjednici Skupštine ili radnog tijela čiji je član, dužan je o tome izvijestiti predsjednika Skupštine odnosno radnog tijela.

(2) Obavijest je nužna i u slučajevima kada zastupnik mora napustiti sjednicu prije njenog kraja.

Članak 85.

(1) Zastupnik ima pravo i dužnost:

- a) pokretati inicijative za donošenje odluka i zakona u ovlasti Skupštine;
- b) pokretati inicijative za donošenje drugih akata u ovlasti Skupštine;
- c) pokretati rasprave o pitanjima u kojima je Skupština mjerodavna i
- d) u roku, predviđenom ovim Poslovníkom, dobiti sve informacije i materijale vezane za rad Skupštine i njenih tijela.

Članak 86.

(1) Zastupnik ima pravo na novčanu naknadu, za svoj rad u Skupštini, te naknadu materijalnih troškova, sukladno zakonu i odredbama ovog Poslovníka koju utvrđuje administrativno-pravno povjerenstvo.

(2) Administrativno-pravno povjerenstvo može, posebnim aktom, utvrditi da određeni broj zastupnika svoju dužnost obnaša profesionalno.

Članak 87.

(1) Zastupnik uživa imunitet za svoj rad u Skupštini, sukladno odredbama Zakona o imunitetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 88.

(1) Zastupniku prestaje mandat na način propisan Izbornim zakonom BiH.

V. JAVNOST RADA SKUPŠTINE

Članak 89.

(1) Rad Skupštine je javan.

(2) Skupština osigurava javnost rada pravodobnim, potpunim i objektivnim informiranjem javnosti o svom radu.

Članak 90.

(1) Skupština osigurava svim sredstvima javnog informiranja, pod jednakim uvjetima, pristup informacijama kojima raspolaže, a naročito omogućava pristup skupštinskim materijalima, izdaje službena priopćenja, a po potrebi organizira konferencije za tisak.

(2) Pristup informacijama iz prethodnog stavka može

biti uskraćen samo ako one predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu, na način propisan zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Članak 91.

(1) Građanima i predstavnicima sredstava javnog informiranja osigurava se slobodan pristup sjednicama, Skupštine, u za njih posebno rezerviranom prostoru, kako to utvrdi Kolegij i sukladno prostornim mogućnostima.

Članak 92.

(1) Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja regulirana stavkom 2. članka 91. biti će održana bez nazočnosti sredstava javnog informiranja i zatvorena za javnost.

(2) U slučaju iz prethodnog stavka predsjedavajući je dužan javnosti obrazložiti razloge zatvorene sjednice Skupštine.

Članak 93.

(1) Sjednice povjerenstava Skupštine u pravilu su otvorene za javnost.

(2) Iznimno, sjednice ili dijelovi sjednica povjerenstava mogu biti zatvoreni za javnost.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, predstavnicima sredstava javnog informiranja i građanima, biti će omogućeno nazočenje sukladno prostornim mogućnostima.

Članak 94.

(1) Gost na sjednicama Skupštine ima pravo:

- a) sudjelovati u radu Skupštine i raspravi pred Skupštinom prema odobrenju predsjedavajućeg Skupštine.
- b) iznositi ekspertno mišljenje na osnovu odobrenja predsjedavajućeg Skupštine
- c) dati prijedloge Skupštini za rješavanje određenih pitanja na osnovu poziva Skupštine.

(2) Iznimno, ako se ukaže hitna potreba, da gost sudjeluje radu i raspravi pred Skupštinom, Skupština može na sjednici odlučiti da mu se da riječ.

Članak 95.

(1) Tajnik Skupštine dužan je organizirati rad Stručne službe Skupštine, na način koji omogućava brzu i djelotvornu obradu svih zahtjeva, koji su Skupštini upućeni po osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

VI. AKTI SKUPŠTINE

1. Opće odredbe o aktima

Članak 96.

(1) Skupština donosi Ustav, zakone, županijski Proračun i Izvješće o izvršenju Proračuna, Prostorni plan

Županije, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta i utvrđuje pročišćeni tekst zakona ili drugog akta.

Članak 97.

(1) Kada Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

(2) Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

(3) Autentično tumačenja se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Članak 98.

(1) Odluka je Skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

(2) Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obvezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim Poslovníkom određeno.

Članak 99.

(1) Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu, o radu radnih tijela Skupštine i Stručne službe Skupštine.

(2) Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obveza za Vladu i županijska tijela uprave, u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

(3) Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog domena rada.

Članak 100.

(1) Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Županiju, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Članak 101.

(1) Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim područjima iz djelokruga Skupštine.

(2) Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim područjima iz djelokruga Skupštine kao i drugih županijskih tijela i organizacija.

Članak 102.

(1) Preporukom se izražava mišljenje Skupštine u svezi s usklađivanjem odnosa i razvijanjem međusobne suradnje organizacija i zajednica o pitanjima od županijskog interesa.

Članak 103.

(1) Smjernicama se utvrđuju obveze Vlade i županijskih tijela uprave u svezi s politikom izvršavanja

zakona i drugih propisa i općih akata, te se usmjerava njihov rad.

Članak 104.

(1) Akte, koji su donoseni na sjednici Skupštine, potpisuje predsjedavajući Skupštine.

Članak 105.

(1) Izvornikom zakona, odnosno drugog propisa ili općeg akta Skupštine, smatra se onaj tekst zakona, odnosno drugog propisa ili općeg akta koji je usvojen na sjednici Skupštine.

Članak 106.

(1) Na izvornike zakona i drugih akata stavlja se pečat Skupštine.

(2) Izvornici zakona i drugih akata Skupštine čuvaju se u Skupštini.

(3) O izradi izvornika, stavljanju pečata na njih, njihovom čuvanju i evidenciji skrbi se tajnik Skupštine.

Članak 107.

(1) Zakon i drugi akti Skupštine objavljuju se u «Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke.

(2) Zaključci, doneseni na sjednici Skupštine, dostavljaju se zainteresiranim tijelima i organizacijama.

(3) O objavljivanju zakona i drugih akata Skupštine, kao i zaključaka, donesenih na sjednici Skupštine, brine se tajnik Skupštine.

2. Postupak za donošenje zakona

a) Inicijativa za donošenje zakona

Članak 108.

(1) Inicijativu za donošenje zakona, može pokrenuti svaki zastupnik Skupštine, radno tijelo Skupštine, Vlada, ministarstva i ostala županijska tijela, županijska javna poduzeća i druge pravne osobe, općinska vijeća, kao i građani i njihove udruge.

(2) Inicijativa za donošenje zakona dostavlja se predsjedniku Skupštine.

Članak 109.

(1) Inicijativu za donošenje zakona, predsjedavajući Skupštine dostavlja Povjerenstvu za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo i Vladi Županije na mišljenje.

(2) Po pribavljenim mišljenjima, Povjerenstva za Ustav, Poslovník i zakonodavstvo i Vlade, Skupština, na sjednici, donosi zaključak, kojim se inicijativa odbija ili se prihvaća i određuje način pripreme, te nositelje izrade nacrtu zakona.

(3) Bilo da inicijativu odbije ili prihvati, Skupština će svoj zaključak dostaviti podnositelju inicijative.

b) Prethodni postupak

Članak 110.

(1) Prije podnošenja nacrtu zakona, predlagatelj može podnijeti teze za izradu zakona, radi prethodne rasprave o potrebi donošenja zakona, o osnovnim pitanjima koje treba urediti zakonom i o načelima na kojima treba odnose urediti zakonom.

Članak 111.

(1) Skupština prethodno ocjenjuje hoće li razmatrati teze za izradu zakona ili će zaključkom obvezati predlagatelja da odmah pripremi nacrt zakona.

(2) Ako Skupština prihvati razmatranje teze za izradu zakona, zaključkom utvrđuje potrebu donošenja zakona, načela na kojima treba zasnovati nacrt zakona i osnovna pitanja koja treba urediti zakonom.

c) Nact zakona

Članak 112.

(1) Postupak za donošenje zakona obuhvaća razmatranje nacrtu zakona, ako ovim Poslovnikom nije drugačije propisano.

Članak 113.

(1) Nacrt zakona može podnijeti svaki zastupnik, radno tijelo Skupštine ili Vlada Županije.

Članak 114.

(1) Nacrt zakona treba biti izrađen tako da su u njemu formulirana, u vidu pravnih odredbi, rješenja koja se predlažu.

(2) Pojedine odredbe mogu se dati u jednoj ili više alternativa.

(3) Nacrt zakona treba sadržavati, obrazloženje u kome se navode ustavne osnove za donošenje zakona; razlozi zbog kojih treba donijeti zakon, načela na kojima se zakon temelji, objašnjenje pravnih rješenja sadržanih u nacrtu, financijska i druga sredstva nužna za provedbu zakona način njihovog osiguravanja, te mišljenja županijskih tijela i organizacija koja su u tijeku izrade nacrtu konzultirani, s razlozima zbog kojih su ona uvrštena u nacrt ili odbijena.

(4) Kad se nacrtom zakona vrše izmjene ili dopune zakona, uz nacrt se prilaže i tekst odredbi zakona koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju.

Članak 115.

(1) Nacrt zakona dostavlja se predsjedniku Skupštine, dopredsjednicima odnosno zamjeniku predsjednika Skupštine.

(2) Predsjednik Skupštine upućuje nacrt zastupnicima radi razmatranja u povjerenstvima, klubovima zastupnika, klubovima naroda i drugim radnim tijelima Skupštine.

(3) Nacrt zakona predsjednik Skupštine dostavlja Vladi radi davanja mišljenja u slučajevima kada nacrt nije utvrdila Vlada.

Članak 116.

(1) O nacrtu zakona, raspravlja se na sjednici Skupštine, po isteku roka od sedam dana od dana dostavljanja zastupnicima.

(2) U roku iz prethodnog stavka, povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo i druga ovlaštena tijela Skupštine dužna su razmotriti nacrt i o tome dostaviti izvješće Skupštini s mišljenjima, primjedbama i prijedlozima.

Članak 117.

(1) Rasprava o nacrtu zakona na sjednici Skupštine je, po pravilu, jedinstvena.

(2) Skupština može odlučiti, da rasprava o nacrtu zakona, obuhvati opću raspravu i raspravu u pojedinostima.

(3) U općoj raspravi zastupnici iznose mišljenja o tome je li potrebno donijeti zakon, o načelima na kojima zakon treba da se zasniva i jesu li načela dosljedno sprovedena u nacrtu.

(4) U raspravi u pojedinostima raspravlja se o pojedinim rješenjima nacrtu.

Članak 118.

(1) Ako Skupština ocijeni, da nije potrebno donošenje zakona, zaključkom odbija nacrt i taj zaključak dostavlja podnositelju nacrtu i podnositelju inicijative.

(2) Zaključak iz prethodnog stavka sadrži razloge koji su naveli Skupštinu da donese ovakvu ocjenu i odbije nacrt.

Članak 119.

(1) Ako Skupština ocijeni da se nastavi postupak donošenja zakona, ona će po završenoj raspravi, zaključkom utvrditi, svoje stavove i primjedbe, na nacrt zakona i dostaviti ih podnositelju nacrtu da ih uzme u obzir prilikom izrade prijedloga zakona.

d) Javna rasprava o nacrtu zakona, drugog propisa ili općeg akta

Članak 120.

(1) Kada Skupština ocijeni, da se zakon u izradi bavi pitanjima koja su posebnog značajna za građane, gospodarskog društva, ustanove i druge organizacije i zajednice, te da je nužno izvršiti šire konsultacije, Skupština zaključkom odlučuje da se o nacrtu zakona ili pojedinim pitanjima iz tog nacrtu otvori javna rasprava.

(2) Skupština može donijeti odluku iz prethodnog stavka na inicijativu predlagatelja zakona, klubova zastupnika ili Vlade ukoliko ona nije predlagatelj zakona.

Članak 121.

(1) Zaključak o otvaranju javne rasprave sadrži odredbe o subjektima koji će organizirati i provesti raspravu, opsegu rasprave, kao i načinu financiranja i roku za njeno provođenje.

(2) O rezultatima javne rasprave, Skupštini se podnosi izvješće koje sadrži primjedbe, prijedloge i mišljenja.

Članak 122.

(1) Predlagatelj zakona dužan je, prilikom izrade prijedloga zakona, uzeti u obzir primjedbe, prijedloge i mišljenja sadržana u izvješću o javnoj raspravi, kao i obrazloži razloge, zbog kojih nije pojedine primjedbe, prijedloge ili mišljenja uvrstio u prijedlog zakona.

(2) Iznimno, ako je radno tijelo koje podnosi izvješće o rezultatima javne rasprave, istovremeno i predlagatelj zakona, može zajedno s izvješćem dostaviti prijedlog zakona, a Skupština će na istoj sjednici razmatrati izvješće i prijedlog zakona.

Članak 123.

(1) Odredbe ovog Poslovnika, koje se odnose na javnu raspravu o nacrtu zakona, sukladno se primjenjuju i na javnu raspravu o nacrtima drugih propisa ili općih akata Skupštine.

e) Prijedlog zakona

Članak 124.

(1) Prijedlog zakona podnosi se u obliku u kome se donosi zakon.

(2) Obrazloženje prijedloga sadrži, pored pitanja iz članka 114. stavka (3) ovog Poslovnika, objašnjenja važnih pravnih instituta, izmjene i dopune koje su izvršene u odnosu na nacrt zakona, primjedbe i prijedloge na nacrt zakona koji nisu prihvaćeni i iz kojih razloga, kao i druge značajne okolnosti u svezi pitanja koja se zakonom uređuju.

Članak 125.

(1) O načinu podnošenja prijedloga zakona, njegovog upućivanja Skupštini, drugim tijelima Skupštine i zainteresiranim tijelima i drugim organizacijama i zajednicama, njegovog razmatranja u Povjerenstvu za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo, kao i razmatranja po pitanjima zaštite vitalnih nacionalnih interesa, sukladno se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog Poslovnika koje se odnose na nacrt zakona.

Članak 126.

(1) Predsjedavajući Skupštine, po prijemu, dostavlja prijedlog zakona zastupnicima i o njemu se može raspravljati na sjednici Skupštine po isteku roka od sedam dana od dana dostavljanja zastupnicima.

Članak 127.

(1) Prijedlog zakona prethodno razmatraju ovim Poslovníkom ovlaštena radna tijela Skupštine, kao i klubovi naroda ako su osnovani.

Članak 128.

(1) Rasprava o prijedlogu zakona na sjednici Skupštine je po pravilu jedinstvena.

(2) Skupština može odlučiti da rasprava po prijedlogu zakona obuhvaća opću raspravu i raspravu u pojedinostima.

(3) U općoj raspravi o prijedlogu, raspravlja se o prijedlogu u načelu i je li prijedlog izrađen sukladno zaključkom usvojenim prilikom rasprave o nacrtu zakona, a mogu se iznositi mišljenja, tražiti objašnjenja i pokretati druga pitanja u svezi rješenja datih u prijedlogu.

(4) Tijekom rasprave o pojedinostima raspravlja se o pojedinim rješenjima prijedloga.

Članak 129.

(1) Podnositelj prijedloga zakona i Vlada mogu, do završetka rasprave, predložiti Skupštini, odgodu rasprave o prijedlogu Zakona.

(2) O prijedlozima iz prethodnog stavka i o drugim prijedlozima za odgodom rasprave o prijedlogu zakona Skupština odlučuje odmah.

(3) Podnositelje prijedloga zakona može do otvaranja rasprave povući svoj prijedlog zakona.

f) Amandmani

Članak 130.

(1) Prijedlog za izmjenu i dopunu prijedloga zakona podnosi se u obliku amandmana.

(2) Pravo predlaganja amandmana ima svaki zastupnik u Skupštini, svaki klub naroda, svaki klub zastupnika, radna tijela Skupštine i Vlada.

Članak 131.

(1) Amandman se podnosi pismeno s obrazloženjem.

(2) Ako amandman sadrži odredbu kojom se angažiraju financijska sredstva, podnositelj amandmana dužan je ukazati na izvore ovih sredstava.

(3) Amandman se podnosi predsjedavajućem Skupštine u roku koji ne može biti kraći od tri dana od dana određenog za održavanje sjednice, na kojoj će se raspravljati o prijedlogu zakona, a iznimno se može podnijeti i na samoj sjednici.

(4) Rok iz prethodnog stavka primjenjuje se i na amandmane koje podnose klubovi naroda.

(5) Podnositelj prijedloga zakona može podnijeti amandmane do završetka rasprave o prijedlogu zakona.

(6) Vlada može podnijeti amandmane i na prijedlog zakona koji nije podnijet.

Članak 132.

(1) Na amandman predlagatelja zakona, svaki zastupnik može podnijeti amandman, do zaključenja rasprave.

(2) Kada se amandmanom mijenjaju načela na kojim se zasniva zakon ili se angažiraju značajnija materijalna sredstva, na prijedlog sedam zastupnika, Povjerenstva za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo, ovlaštenog ili drugog radnog tijela Skupštine, Skupština može odlučiti da se odgodi rasprava radi zauzimanja stavova u klubovima zastupnika.

Članak 133.

(1) Ako se amandmanom bitnije mijenja tekst prijedloga zakona, o amandmanu se ne može odlučiti, prije nego što se o njemu ne izjasne ovlaštena radna tijela Skupštine, Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo i Vlada.

Članak 134.

(1) Ako amandman na prijedlog zakona sadrži odredbe kojima se angažiraju financijska sredstva, Predsjednik Skupštine dostavlja amandman i ovlaštenom županijskom tijelu u čiji djelokrug spadaju pitanja osiguranja sredstava i raspolaganja sredstvima da razmotri utjecaj odredbama amandmana na raspoloživa sredstva i na osiguranje sredstava za financiranje predloženog rješenja i da o tome izvjesti Skupštinu.

Članak 135.

(1) Povodom amandmana, na prijedlog zakona podnesenog tijekom rasprave, Skupština može odlučiti da se rasprava prekine da bi se o amandmanu izjasnila Vlada, ovlašteno radno tijelo, klubovi naroda ili Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo.

Članak 136.

(1) Podnositelj prijedloga zakona ima pravo izjasniti se o amandmanu.

(2) Vlada Županije ima pravo izjasniti se o amandmanu i kada nije podnijela prijedlog zakona.

(3) Amandman podnositelja prijedloga zakona, kao i amandman drugog ovlaštenog predlagatelja, s kojim se podnositelj prijedloga suglasio, postaje sastavni dio prijedloga zakona.

(4) O amandmanu na prijedlog zakona s kojim se nije suglasio predlagatelj, a podnositelj amandmana nije odustao od njega, Skupština glasa odvojeno.

g) Donošenje zakona po skraćenom postupku

Članak 137.

(1) Kada je to programom rada Skupštine predviđeno ili kada nije u pitanju složen i obiman zakon, podnositelj prijedloga zakona može umjesto nacrtu podnijeti prijedlog zakona i predložiti da se o prijedlogu zakona raspravlja

po skraćenom postupku bez nacrtu zakona.

(2) O prijedlogu za donošenje zakona po skraćenom postupku odlučuje

Skupština, kao o prethodnom pitanju, na sjednici Skupštine tijekom rasprave o dnevnom redu.

(3) Ako Skupština ne prihvati raspravu o prijedlogu zakona po skraćenom postupku, s prijedlogom zakona će se postupiti kao s nacrtom i o tom nacrtu odmah se raspravlja.

h) Donošenje zakona po hitnom postupku

Članak 138.

(1) Zakoni se, po pravilu, ne donose po hitnom postupku.

(2) Iznimno, po hitnom postupku, može se donijeti samo zakon kojim se uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodgodiva potreba i ako bi donošenje zakona u redovitom postupku moglo izazvati štetne posljedice za društvene interese u Županiji.

Članak 139.

(1) Prijedlog za donošenje zakona po hitnom postupku, skupa s prijedlogom tog zakona, može podnijeti svaki zastupnik, radno tijelo Skupštine ili Vlada, uz obrazloženje razloga zašto je neophodno donošenje zakona po hitnom postupku.

Članak 140.

(1) O prijedlogu za donošenje zakona po hitnom postupku odlučuje Skupština kao o prethodnom pitanju, na sjednici Skupštine u tijeku rasprave o dnevnom redu.

(2) O prijedlogu se vodi rasprava, a Skupština može odlučiti da podnositelj prijedloga zakona ili njegov predstavnik na sjednici Skupštine usmeno obrazloži razloge zbog kojih je nužno donošenje zakona po hitnom postupku.

(3) Ako prijedlog nije donijela Vlada, Skupština će prije odlučivanja od nje zatražiti mišljenje o ovom prijedlogu.

(4) Ako Skupština usvoji prijedlog za donošenje zakona po hitnom postupku, prijedlog zakona se unosi u dnevni red i o njemu se odlučuje na istoj sjednici Skupštine.

(5) Ako Skupština ne prihvati razloge iz stavka 2. ovog članka za donošenje zakona po hitnom postupku o svom zaključku odmah informira podnositelja prijedloga zakona, te o njemu raspravlja kao o nacrtu.

Članak 141.

(1) Predsjednik Skupštine, kada primi prijedlog za donošenje zakona po hitnom postupku, može zatražiti od Povjerenstva za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo i odgovarajućeg radnog tijela Skupštine da razmotre prijedlog zakona i podnesu Skupštini izvješće.

(2) Skupština može, kada utvrdi potrebu donošenja zakona po hitnom postupku ili tijekom rasprave, zatražiti

od Povjerenstva za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo i odgovarajućeg radnog tijela, razmatranje prijedloga i podnošenje izvješća o prijedlogu zakona.

Članak 142.

(1) Na prijedlog zakona, koji se donosi po hitnom postupku, mogu se podnositi amandmani do zaključenja rasprave.

(2) Ako se amandmanom mijenjaju načela, na kojima se zasniva prijedlog zakona, ili ako bi prihvatanje amandmana prouzrokovalo bitnu izmjenu teksta prijedloga zakona, ili ako se amandmanom angažiraju financijska sredstva, Skupština će odlučiti o amandmanu kada pribavi mišljenje Povjerenstva za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo, te kada se o tome izjasni Vlada.

(3) Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo i druga ovlaštena tijela dužni su odmah razmotriti dostavljene amandmane i podnijeti Skupštini izvješće s mišljenjem i prijedlozima.

- i) Vršenje ispravki u zakonu, drugom propisu i općem aktu*

Članak 143.

(1) Prijedlog za ispravku tiskarskih grešaka u objavljenom tekstu zakona, drugih propisa i općih akata Skupštine podnosi županijsko tijelo uprave koji je nadležno za brigu o izvršavanju tih akata ili ovlašteni podnositelj prijedloga zakona, drugog propisa ili općeg akta.

Članak 144.

(1) Ispravke tiskarskih pogreški u objavljenom tekstu zakona, drugog propisa ili općeg akta Skupštine, poslije usklađivanja s izvornikom zakona, drugog propisa ili općeg akta Skupštine, daje tajnik Skupštine.

3. Osnovne odredbe o postupku za donošenje drugih akata Skupštine

- a) Donošenje proračuna Županije i usvajanje Izvješća o izvršenju proračuna*

Članak 145.

(1) Nacrt, odnosno Prijedlog županijskog proračuna, Zakona o izvršenju proračuna i Izvješće o izvršenju proračuna utvrđuje Vlada i dostavlja ih Predsjedniku Skupštine, s obrazloženjem i potrebitom dokumentacijom.

Članak 146.

(1) U postupku za donošenje akta iz prethodnog stavka sukladno se primjenjuju odredbe Zakona o proračunima Federacije Bosne i Hercegovine, Zakona o proračunu Županije Zapadnohercegovačke kao i ovog Poslovnika,

uključujući rokove propisane ovim zakonima.

- b) Donošenje planske dokumentacije i prostornog plana Županije*

Članak 147.

(1) Nacrt, odnosno prijedlog planske dokumentacije Županije i prostornog plana Županije utvrđuje Vlada i dostavlja ih s obrazloženjem i potrebitom dokumentacijom predsjedniku Skupštine, odnosno Kolegiju Skupštine.

(2) Rokovi za utvrđivanje i razmatranje nacrta, odnosno prijedloga planske dokumentacije Županije utvrđuju se posebnom odlukom Skupštine, na prijedlog Vlade.

Članak 148.

(1) U postupku za donošenje planske dokumentacije Županije i prostornog plana Županije sukladno se primjenjuju odredbe ovog Poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako Poslovníkom nije drugačije određeno.

- c) Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka*

Članak 149.

(1) Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka vrši se po odredbama ovog Poslovnika koje se odnose na postupak za donošenje zakona, s tim što se u postupku za donošenje ovih akata ne izrađuje nacrt akta, ako Skupština drugačije ne odluči. Rok za dostavljanje prijedloga akta zastupnicima ne može biti kraći od sedam dana od dana određenog za održavanje sjednice.

(2) Iznimno, prijedlozi ovih akata mogu se protivno prethodnom stavku podnositi i na samoj sjednici, ako za to postoji neodgodiva potreba.

(3) Rasprava o prijedlogu akta iz prethodnog stavka vrši se jedinstveno.

- d) Davanje suglasnosti na statute i druge opće akte*

Članak 150.

(1) Statut i drugi opći akti pravnih osoba dostavljaju se Skupštini radi davanja suglasnosti kada je to zakonom ili drugim aktom propisano.

(2) Predsjednik Skupštine akte iz prethodnog stavka dostavlja zastupnicima i nadležnim radnim tijelima.

(3) Ako su na odredbe statuta ili drugih općih akata date primjedbe, iste se dostavljaju podnositelju akta koji obavještava Skupštinu o izvršenom usuglašavanju s Ustavom i zakonom.

(4) Odluku o davanju suglasnosti na akte iz stavka 1. ovog članka donosi Skupština.

e) Davanje autentičnih tumačenja zakona

Članak 151.

(1) Autentično tumačenje je opći akt kojim se utvrđuje istinitost, vjerodostojnost, izvornost i pravilan smisao nedovoljno jasne odredbe zakona.

(2) Autentično tumačenje se primjenjuje i važi od dana primjene odredbe zakona za koju se daje autentično tumačenje.

Članak 152.

(1) Inicijativu za davanje autentičnog tumačenja zakona mogu podnijeti sve fizičke i pravne osobe.

(2) Prijedlog za davanje autentičnog tumačenja zakona može podnijeti svaki zastupnik Skupštine, radno tijelo Skupštine, Vlada, te općinski i županijski sudovi.

Članak 153.

(1) Inicijativa, odnosno prijedlog za davanje autentičnog tumačenja zakona, podnosi se Predsjedniku Skupštine i mora sadržavati naziv zakona i navođenja odredbe za koju se traži tumačenje s obrazloženjem.

(2) Inicijativu za davanje autentičnog tumačenja zakona predsjedavajući Skupštine upućuje Povjerenstvu za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo i Vladi, a prijedlog im obvezatno dostavlja ukoliko oni nisu podnositelji prijedloga.

Članak 154.

(1) Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo pošto pribavi potrebna mišljenja i dokumentaciju od radnih tijela, Vlade i drugih županijskih tijela ovlaštenih za brigu o izvršavanju ili provedbi donesenog zakona, ocjenjuje je li inicijativa odnosno prijedlog za davanje autentičnog tumačenja zakona, utemeljena.

(2) Ako utvrdi da je inicijativa utemeljena, Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo, utvrdit će prijedlog teksta autentičnog tumačenja, koji sa svojim izvješćem podnosi Skupštini.

(3) Ako Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo ocijeni da prijedlog, odnosno inicijativa, za davanje autentičnog tumačenja nisu utemeljeni, o tome će informirati predsjednika Skupštine.

Članak 155.

(1) Odluku o osnovanosti za davanje autentičnog tumačenja zakona donosi Skupština.

(2) Ako odluči da je prijedlog osnovan, Skupština usvaja autentično tumačenje zakona.

Članak 156.

(1) U postupku za davanje autentičnog tumačenja zakona sukladno se primjenjuju odredbe ovog Poslovnika o postupku za donošenje zakona.

Članak 157.

(1) Autentično tumačenje zakona objavljuje se u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

f) Pročišćeni tekst zakona i drugog akta

Članak 158.

(1) Kada je zakonom ili drugim aktom određeno da Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo, utvrđuje pročišćeni tekst zakona ili drugog akta (u daljnjem tekstu: pročišćeni tekst akta), županijsko tijelo odgovorno za provedbu tog akta dostavlja prijedlog pročišćenog teksta akta Povjerenstvu za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo u roku kojeg ono odredi.

Članak 159.

(1) Pročišćeni tekst akta sadrži samo integralni tekst akta čiji se pročišćeni tekst utvrđuje.

(2) U pročišćenom tekstu akta Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo ne može utvrđivati nove norme.

Članak 160.

(1) Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo brine se o tome da prijedlog pročišćenog teksta akta bude pravno-tehnički valjano obrađen i zajedno s podnositeljem prijedloga otklanja eventualne nedostatke u tekstu.

Članak 161.

(1) Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo na sjednici Povjerenstva utvrđuje pročišćeni tekst akta.

(2) Postupak utvrđivanja akta iz prethodnog stavka na sjednici Povjerenstva za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo utvrđuje svojim poslovnikom ili drugim aktom Povjerenstva.

Članak 162.

(1) Pročišćeni tekst akta se primjenjuje od dana kada je objavljen u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“, a važnost njegovih odredbi utvrđena je u aktima koji su obuhvaćeni pročišćenim tekstom akta.

(2) Kada se, nakon objavljivanja pročišćenog teksta akta, predloži Skupštini izmjena ili dopuna akta, ove izmjene i dopune predlažu se na odnosne odredbe u pročišćenom tekstu akta s navođenjem broja „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“ u kojem je objavljen pročišćeni tekst akta.

(3) Na isti način se postupa kada je utvrđen novi pročišćeni tekst akta, s tim što se naznačava da se radi o novom pročišćenom tekstu akta.

(4) U prvom novom pročišćenom tekstu ne naznačava se redni broj, a u svakom narednom pročišćenom tekstu akta naznačava se i odnosni redni broj tog pročišćenog teksta akta.

4. Postupak za promjenu Ustava Županije

Članak 163.

- (1) Promjenu Ustava Županije može inicirati svaki zastupnik.
- (2) Inicijativa se podnosi u pismenom obliku s obrazloženjem.
- (3) Promjene Ustava Županije vrše se putem amandmana.

Članak 164.

- (1) Amandman na Ustav Županije mogu podnijeti klubovi zastupnika, klubovi naroda, većina zastupnika u Skupštini i Vlada.
- (2) Amandman iz prethodnog stavka podnosi se pismeno i s obrazloženjem predsjedniku Skupštine, koji ga dostavlja na mišljenje zastupnicima, Povjerenstvu za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo i Vladi.

Članak 165.

- (1) Amandman na Ustav Županije može se zaključkom staviti na javnu raspravu.
- (2) O provođenju javne rasprave brine se Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo o čemu podnosi izvješće Skupštini.

Članak 166.

- (1) Da bi Skupština razmatrala predložene amandmane mora proteći rok od najmanje petnaest dana od dana kada su oni podneseni.

Članak 167.

- (1) Predloženi amandman na Ustav Županije usvaja se dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja zastupnika u Skupštini.

Članak 168.

- (1) Ako Skupština Županije odbije predloženi amandman, isti amandman ne može se predložiti prije isteka roka od šest mjeseci.

5. Djelovanje Skupštine u postupcima pred ustavnim sudovima

Članak 169.

- (1) Obavijest koju Ustavni sud Bosne i Hercegovine ili Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, sukladno odredbama ustava i zakona, dostavi Skupštini Županije, a odnosi se na pokretanje postupka pred ustavnim sudom, predsjednik Skupštine dostavlja Povjerenstvu za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo, nadležnom za postupanje po aktima Ustavnog suda i tajniku Skupštine.
- (2) Tajnik Skupštine prikuplja potrebite podatke i akte o predmetu koji se vodi pred Ustavnim sudom.
- (3) Povjerenstvo za Ustav, poslovnik i zakonodavstvo,

na osnovu prikupljenih podataka i akata, utvrđuje odgovor ustavnom sudu.

- (4) Odgovor sa svim dokazima, predsjednik Skupštine dostavlja ustavnom sudu u roku ostavljenom u pozivu Ustavnog suda.

Članak 170.

- (1) Predsjednik Skupštine ili od njega ovlaštena osoba zastupa Skupštinu u postupku pred ustavnim sudom.

Članak 171.

- (1) Predsjednik Skupštine informira Skupštinu o odluci ustavnog suda.
- (2) Skupština postupa po odluci suda i o tome informira sud.

VII. IZBORI, IMENOVANJA, POTVRĐIVANJA, SMJENJIVANJA I RAZRJEŠENJA

1. Opće odredbe

Članak 172.

- (1) Izborom rukovodi predsjednik Skupštine.
- (2) Kada se izbor vrši tajnim glasanjem, predsjedniku Skupštine, pomažu dopredsjednici odnosno zamjenik predsjednika ili dva zastupnika koja on odredi.
- (3) Ako je predsjednik Skupštine kandidat za izbor, ili se radi o njegovom razrješenju, sjednicom za vrijeme njegovog izbora, odnosno razrješenja, rukovodi jedan od dopredsjednika odnosno zamjenik predsjednika.

Članak 173.

- (1) Odredbe ovog Poslovnika koje se odnose na postupak izbora i imenovanja, sukladno se primjenjuju i na postupak potvrđivanja, odnosno razrješenja.

2. Podnošenje prijedloga

Članak 174.

- (1) Prijedloge kandidata za izbore i imenovanja, koja vrši Skupština, daju Povjerenstvo za izbor i imenovanje, kao i zastupnici.
- (2) U pravilu, prijedlozi iz prethodnog stavka dostavljaju se u pisanoj formi i s obrazloženjem predsjedniku Skupštine najmanje sedam dana prije održavanja sjednice na kojoj će se vršiti izbor, odnosno imenovanje.
- (3) Predsjednik je dužan dostaviti zastupnicima obrazložene prijedloge najmanje tri dana prije održavanja sjednice na kojoj će se vršiti izbor, odnosno imenovanje.

3. Odlučivanje o izboru i imenovanju

Članak 175.

(1) O prijedlogu za izbor odnosno imenovanje glasuje se za svakog kandidata posebno.

(2) Iznimno od prethodnog stavka za izbor članova radnih tijela Skupštine, glasovanje se vrši na osnovu liste u cjelini, osim kada se izbor vrši radi izmjene ili dopune njihovog sastava.

(3) Ako se s liste ospori izbor ili imenovanje pojedinog kandidata, za osporenog kandidata se glasuje odvojeno.

Članak 176.

(1) Glasovanje, o prijedlogu za izbor odnosno imenovanje, u pravilu je javno.

(2) Skupština može odlučiti da se izbor odnosno imenovanje, vrši tajnim glasovanjem, putem glasačkih listića.

Članak 177.

(1) Glasački listići su iste veličine, oblika i boje, a na njima je otisnut pečat Skupštine.

(2) U glasački listić se unose imena svih kandidata redom kojim su predloženi, s rednim brojem ispred njihovog imena.

(3) Kada se glasuje za liste u cjelini, u glasački listić se unose sve kandidatske liste.

Članak 178.

(1) Kada se glasuje za kandidate pojedinačno, glasuje se zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata.

(2) Kada se glasuje o kandidatskoj listi, glasuje se "za listu" ili "protiv liste" u cjelini.

Članak 179.

(1) Nakon što predsjednik objavi da je glasovanje završeno, utvrđuju se i objavljuju rezultati glasovanja.

(2) Glasački listić, na kom se ne može utvrditi za kojeg je kandidata odnosno listu zastupnik glasovao, smatra se nevažećim.

Članak 180.

(1) Izabrani su, odnosno imenovani oni kandidati koji su dobili većinu glasova ukupnog broja zastupnika.

(2) Glasovanje će se, u drugom krugu ponoviti, za ona mjesta za koja predloženi kandidati nisu dobili potrebitu većinu.

(3) Ako predloženi kandidati, ni u drugom krugu glasovanja ne dobiju potrebitu većinu, ponavlja se cijeli izborni postupak, za izbor odnosno imenovanje na te položaje, s drugim kandidatima.

4. Postupak smjenjivanja i ostavke

Članak 181.

(1) Osoba koju bira, imenuje ili potvrđuje Skupština,

može biti smjenjena ako ne vrši dužnost sukladno ustavom, zakonu i u okviru datih ovlaštenja.

Članak 182.

(1) Kada osoba, koju bira ili imenuje Skupština, podnese ostavku, predsjednik o tome informira Povjerenstvo za izbor i imenovanje, koje o tome izrađuje pisano mišljenje.

(2) Ostavka se, zajedno s mišljenjem, dostavlja svim zastupnicima.

(3) Nakon razmatranja ostavke, Skupština će odlučiti hoće li je uvažiti ili ne.

(4) Ako je uvaži, Skupština razrješava osobu koju je izabrala odnosno imenovala.

(5) Ako ocijeni da postoje razlozi za utvrđivanje odgovornosti, provesti će postupak za smjenjivanje osobe koju je izabrala odnosno imenovala.

5. Izbor predsjednika Vlade Županije

Članak 183.

(1) Predsjednik Skupštine, uz konzultacije s dopredsjednicima odnosno zamjenikom predsjednika imenuje kandidata za predsjednika Vlade Županije.

Članak 184.

(1) Kandidat za mjesto predsjednika Vlade Županije dostavlja, predsjedniku Skupštine, prijedlog kandidata za ministre i to najmanje sedam dana prije početka sjednice Skupštine na kojoj će se vršiti izbor.

(2) Predsjednik Skupštine, ovaj prijedlog, odmah i bez odlaganja prosljeđuje Povjerenstvu za izbor i imenovanje, koje na temelju njega utvrđuje Prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 185.

(1) Skupština odlučuje, o Prijedlogu odluke o potvrđivanju Vlade Županije Zapadnohercegovačke u cjelini, javnim glasovanjem.

(2) Predložena Vlada preuzima dužnost ako je za nju glasovala većina od ukupnog broja zastupnika u Skupštini.

(3) Ako Prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade Županije Zapadnohercegovačke ne dobije potrebnu većinu, postupak se ponavlja.

VIII. ODNOS SKUPŠTINE I VLADE ŽUPANIJE

1. Opće odredbe

Članak 186.

(1) Odnosi između Skupštine i Vlade Županije (u daljnjem tekstu: Vlada) zasnivaju se na Ustavu Županije,

zakonu i ovom Poslovniku.

(2) Vlada odgovara Skupštini za predlaganje i provođenje politike koju je utvrdila Skupština i izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata za čije su izvršavanje odgovorna tijela u Županiji, te za usmjeravanje i usklađivanje rada županijskih ministarstava i drugih županijskih tijela uprave.

(3) Skupština vrši nadzor nad radom Vlade, njenih ministarstava i drugih županijskih tijela uprave.

Članak 187.

(1) U ostvarivanju svojih Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti Vlada:

- a) predlaže Skupštini donošenje Ustava, zakona, drugih propisa i općih akata;
- b) daje mišljenje o nacrtima i prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje ona nije podnijela, te podnosi amandmane na prijedloge tih akata;
- c) može tražiti sazivanje sjednica Skupštine ili radnog tijela Skupštine radi raspravljanja određenog pitanja o kome želi iznijeti svoj stav i tražiti da Skupština, odnosno njeno radno tijelo, o tom pitanju zauzme stav;
- d) sudjeluje u radu na sjednici Skupštine i može preko svog predstavnika izložiti stav o pitanjima koja su na dnevnom redu sjednice;
- e) može predložiti Skupštini odlaganje rasprava o nacrtu, odnosno prijedlogu zakona, drugog propisa ili općeg akta da bi zauzela svoj stav i izložila ga na sjednici ili da se, radi rasprave o određenom pitanju, osniva zajedničko povjerenstvo sastavljeno od zastupnika u Skupštini i članova Vlade Županije.

Članak 188.

(1) Predsjednik Vlade redovito nazoči sjednicama Skupštine.

(2) Obveza je Skupštine da Vladu Županije pravodobno izvjesti o vremenu i mjestu održavanja sjednica Skupštine i njenih radnih tijela, dok Vlada redovito informira Skupštinu o svojim predstavnicima koji će nazočiti sjednici.

(3) Vlada ima pravo i obvezu da, pored predsjednika Vlade, šalje i druge ovlaštene predstavnike na sjednice Skupštine i radnih tijela, kako bi pomogli pri razmatranju određenih pitanja.

(4) Ako Vlada ne uputi svog predstavnika na sjednicu Skupštine ili njenog radnog tijela, razmatrano pitanje će se skinuti s dnevnog reda sjednice, a može se i postaviti pitanje odgovornosti Vlade, odnosno njenog resornog ministra.

Članak 189.

(1) Skupština može u okviru svog djelokruga tražiti od Vlade:

- a) pripremu nacrtu, odnosno prijedlog zakona, drugog propisa ili općeg akta;
- b) iznošenje svojih stavova o pojedinim pitanjima koja su na dnevnom redu sjednice Skupštine;
- c) davanje mišljenja o nacrtu, odnosno prijedlogu zakona, drugog propisa ili općeg akta kojeg nije predložila Vlada, kao i o drugom prijedlogu,

dokumentu ili materijalu koji se razmatra na sjednici Skupštine; i
c) podnošenje izvješća o određenom pitanju.

Članak 190.

(1) Vlada je dužna najmanje jednom godišnje podnijeti Skupštini godišnje izvješće o svom radu, kao i o radu županijskih tijela uprave.

(2) Skupština može, osim godišnjeg izvješća, bilo kada od Vlade zatražiti podnošenje periodičnih ili djelomičnih izvješća o njenom radu, kao i izvješća o radu pojedinih ministarstava ili županijskih tijela uprave.

(3) Izvješća o radu Vlade Skupština raspravlja na sjednici i o tome donosi zaključak.

2. Zastupnička pitanja

Članak 191.

(1) Zastupnici mogu postavljati zastupnička pitanja predsjedniku Vlade, bilo kom njenom članu i svim tijelima koja su nositelji javno-pravnih ovlaštenja iz županijske nadležnosti.

(2) Zastupnička pitanja se odnose na specifične informacije, činjenice, situacije ili saznanja iz djelokruga Vlade.

Članak 192.

(1) Na svakoj redovitoj sjednici izdvojiti će se sat vremena (Vladin sat) za zastupnička pitanja, na početku sjednice, kojem obvezno nazoče predsjednik Vlade i članovi Vlade.

(2) Jedan zastupnik na jednoj redovitoj sjednici može postaviti najviše dva zastupnička pitanja.

(3) Odgovori na zastupnička pitanja mogu se davati usmeno ili pismeno.

Članak 193.

(1) Zastupničko pitanje se podnosi predsjedniku Skupštine u pisanoj formi, a on ga odmah prosljeđuje predsjedniku Vlade ili onome ministru kome je upućeno.

(2) Zastupnik koji postavlja zastupničko pitanje u podnesku navodi traži li usmeni odgovor na sjednici Skupštine ili pisani odgovor.

Članak 194.

(1) Kada se traži usmeni odgovor, podnesak je jasno i kratko formuliran jednim pitanjem.

(2) Odgovori na sva postavljena pitanja na jednoj sjednici Skupštine biti će uvršteni u dnevni red naredne sjednice Skupštine i to onim redom kojim su i postavljena.

(3) Od dana postavljanja jednog pitanja do dana uvrštavanja usmenog odgovora na dnevni red sjednice Skupštine ne smije proći više od trideset dana.

Članak 195.

(1) Obrazloženje pitanja obavlja se tako što zastupnik

postavlja pitanje u vremenu do tri minute, nakon čega predsjednik Vlade ili nadležni ministar odgovara u istom trajanju.

(2) Ako zastupnik nije zadovoljan odgovorom može postaviti novo pitanje u vremenu od dvije minute, nakon čega se predsjedniku ili mjerodavnom ministru omogućava odgovor u istom trajanju.

(3) Nakon drugog odgovora predsjedavajući Skupštine zaključuje razmatranje tog pitanja i daje riječ slijedećoj osobi ovlaštenoj govoriti

Članak 196.

(1) Iz opravdanih razloga i samo jednom, Vlada ili nadležni ministar mogu zatražiti da se davanje odgovora o određenom pitanju odgodi za narednu sjednicu Skupštine.

Članak 197.

(1) Pitanja, na koja se traži pisani odgovor, u pravilu su ona pitanja koja ne dopuštaju jednostavno usmeno objašnjenje.

(2) Odgovor u pisanom obliku dostavljaju se predsjedniku Skupštine u roku od petnaest dana, a iznimno Vlada ili mjerodavni ministar mogu zatražiti produženje ovog roka za još petnaest dana.

(3) Kada predsjednik Skupštine dobije odgovor na zastupničko pitanje, on kopiju odgovora odmah dostavlja zastupniku koji ga je postavio, kao i ostalim zastupnicima, a i pitanje i odgovor mogu se javno objaviti.

(4) Ako odgovor na zastupničko pitanje ne bude dostavljen u roku predviđenom stavkom 2 ovog članka, podnositelj pitanja može tražiti od Kolegija da obvezatno ovo pitanje uvrsti na dnevni red prve naredne sjednice Skupštine.

3. Interpelacije

Članak 198.

(1) Najmanje 1/3 zastupnika u Skupštini može podnijeti interpelaciju za raspravu određenih pitanja u svezi rada, stavovima ili postupcima Vlade i njenih ministarstava na provođenju utvrđene politike i zakona.

(2) Interpelacija se podnosi pismeno predsjedniku Skupštine, a moraju je potpisati svi podnositelji.

Članak 199.

(1) Kolegij Skupštine razmatra interpelaciju, pa ukoliko ocijeni da inicijativa za interpelaciju ima osnova, prosljeđuje je ostalim zastupnicima Skupštine i Vladi.

(3) Ako ocijeni da inicijativa za interpelaciju nema osnova, Kolegij je vraća predlagateljima kako bi se izvršila zamjena inicijative za interpelaciju u zastupničko pitanje.

Članak 200.

(1) Vlada je dužna dostaviti pisano izvješće, povodom

interpelacije, predsjedniku Skupštine u roku od trideset dana.

(2) Predsjednik Skupštine upućuje izvješće Vlade svim zastupnicima Skupštine i stavlja ga na dnevni red prve naredne sjednice Skupštine.

(3) Ako Vlada ne podnese izvješće u roku od trideset dana, interpelacija se stavlja na dnevni red prve naredne sjednice Skupštine po isteku ovog roka.

Članak 201.

(1) Interpelacija se razmatra na sjednici Skupštine na taj način što jedan od podnositelja inicijative za interpelaciju dobija riječ, obrazložiti inicijativu, a potom se, u istom trajanju, riječ daje predsjedniku Vlade obrazložiti izvješće ili, ukoliko izvješće nije podneseno, da usmeno obrazloži odgovor na interpelaciju.

(2) Nakon toga svaki zastupnik može intervenirati u vremenu do deset minuta, a to pravo pripada i predsjedniku Vlade.

(3) Predsjednik Skupštine zaključuje raspravu kada ocijeni da je interpelacija dovoljno raspravljena.

Članak 202.

(1) U roku od pet dana nakon zaključenja rasprave o interpelaciji, svaki zastupnik može predložiti rezoluciju ili smjernice u svezi raspravljane materije.

(2) Predložena rezolucija ili smjernice biti će uvrštene na dnevni red naredne sjednice Skupštine.

4. Glasovanje o nepovjerenju

Članak 203.

(1) Najmanje 1/3 zastupnika u Skupštini može inicirati prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Vladi.

(2) Ovaj prijedlog dostavlja se predsjedniku Skupštine u pisanoj formi, potpisan od strane svih predlagatelja i s detaljnim obrazloženjem.

(4) Odmah po prijemu, predsjednik Skupštine dostavlja prijedlog Vladi i svim zastupnicima Skupštine.

Članak 204.

(1) Prijedlog za glasovanje o nepovjerenju Vladi stavlja se na dnevni red sjednice Skupštine u roku koji Skupština utvrdi zaključkom, a najkasnije u roku od trideset dana od dana dostavljanja prijedloga Vladi.

Članak 205.

(1) Prije početka sjednice o izglasavanju nepovjerenja, Vlada može podnijeti Skupštini pisano izvješće s mišljenjima i stavovima u svezi prijedloga.

(2) Ovako izvješće mora se dostaviti Skupštini najkasnije četrdeset osam sati prije početka sjednice na kojoj će se glasovati o nepovjerenju Vladi.

Članak 206.

(1) Svaki od predlagatelja ima pravo na sjednici

Skupštine obrazložiti prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Vladi.

(2) Predsjednik Vlade ili od njega ovlašteni predstavnik Vlade ima pravo odgovoriti i iznijeti vladina stajališta, nakon čega se otvara rasprava.

Članak 207.

(1) Predsjednik Skupštine zaključuje raspravu kada ocijeni da je prijedlog dovoljno raspravljen i stavlja ga na glasovanje.

(2) Ako prijedlog za izglasavanjem nepovjerenja Vladi ne bude usvojen, može se glasovati o drugim inicijativama u svezi raspravljane materije.

IX. ODNOS SKUPŠTINE PREMA POLITIČKIM STRANKAMA I NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

Članak 208.

(1) U ostvarivanju svojih Ustavom utvrđenih prava, obveza i odgovornosti, Skupština razvija odnose suradnje i međusobnog uvažavanja s političkim strankama.

Članak 209.

(1) Kada se u radu Skupštine raspravljaju pitanja koja su značajna za Županiju, Skupština će inicirati dogovor o takvim pitanjima s političkim strankama i udrugama građana, a putem svojih radnih tijela, Kolegija ili zastupničkih klubova.

Članak 210.

(1) U ostvarivanju konkretnih aktivnosti Skupština može tražiti mišljenja i prijedloge političkih stranaka i udruge građana.

Članak 211.

(1) Kada političke stranke, odnosno udruga građana putem zastupnika ili neposredno pokrenu inicijativu, podnesu prijedlog i daje mišljenja za rješavanje pojedinih pitanja iz ovlasti Skupštine, Skupština je dužna o tim inicijativama, prijedlozima i mišljenjima zauzeti stav i o svom stavu na odgovarajući način, informirati političku stranku ili udrugu građana koji su pokrenuli inicijativu, odnosno dali prijedlog ili mišljenje.

X. SURADNJA SKUPŠTINE SA OPĆINSKIM VIJEĆIMA U ŽUPANIJI

Članak 212.

(1) Skupština, u okviru svojih prava i dužnosti, razvija sve oblike suradnje i povezivanja s općinskim vijećima.

Članak 213.

(1) Radi razmjene mišljenja o pitanjima od zajedničkog interesa predsjednik Skupštine i predsjednici općinskih vijeća mogu organizirati sastanke i savjetovanja.

Članak 214.

(1) Skupština može na svoje sjednice pozivati predstavnike općinskih vijeća, radi sudjelovanja u razmatranju pitanja koja se odnose na stanje u pojedinim oblastima društvenog života ili drugih pitanja od interesa za građane i organizacije i zajednice iz oblasti koje su u djelokrugu Skupštine, kao i radi pribavljanja njihovih mišljenja i prijedloga o tim pitanjima.

XI. MEĐUNARODNA SURADNJA SKUPŠTINE

Članak 215.

(1) Skupština uspostavlja suradnju s adekvatnim razinama vlasti drugih država i međunarodnim organizacijama, suglasno Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavu Županije.

Članak 216.

(1) Skupština odobrava potpisivanje međunarodnih sporazuma i drugih akata iz oblasti međunarodne suradnje uz suglasnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 217.

(1) Zahtjev za odobrenje zaključenja međunarodnog sporazuma ili drugog akta iz oblasti međunarodne suradnje s obrazloženjem podnosi predsjednik Vlade i dostavlja ga predsjedniku Skupštine zajedno s tekstom sporazuma.

(2) Predsjedavajući Skupštine zahtjev iz prethodnog stavka dostavlja zastupnicima i ovlaštenom radnom tijelu Skupštine koje je dužno u roku od sedam dana dati mišljenje.

Članak 218.

Nakon što Skupština odluči o odobrenju zaključenja međunarodnog sporazuma ili drugog akta iz oblasti međunarodne suradnje, predsjednik Vlade ga potpisuje pod uvjetima utvrđenim Ustavom Županije.

XII. UPORABA JEZIKA I PISMA

Članak 219.

(1) Skupština se u svom radu koristi jezikom i pismom sukladno Ustavu.

XIII. STRUČNA SLUŽBA I TAJNIK SKUPŠTINE

Članak 220.

(1) Skupština ima Stručnu službu Skupštine (u daljnjem tekstu: Služba).

(2) Služba vrši stručne i druge poslove za potrebe Skupštine, radnih tijela Skupštine i zastupnika.

Članak 221.

(1) Ustrojstvo i rad službe uređuje se posebnim propisom.

Članak 222.

(1) Skupština ima Tajnika.

(2) Tajnik Skupštine se imenuje sukladno zakonu.

(3) Tajnik upravlja radom Stručne službe, odgovoran je za osiguranje uvjeta za rad Skupštine, Kolegija i radnih tijela Skupštine i sudjeluje u njihovom radu, brine se o realizaciji poslova i zadataka u svezi sjednica.

(4) Tajnik Skupštine priprema prijedlog za osiguranje sredstava za rad Skupštine i nalogodavac je za materijalno i financijsko stanje Stručne službe.

(5) Sudjeluju u pripremi rješenja o materijalnim pravima zastupnika članova radnih tijela Skupštine za Administrativno-pravno povjerenstvo.

(6) Tajnik Skupštine obavlja i druge poslove utvrđene ovim Poslovníkom, odnosno poslove koje mu povjeri Skupština ili predsjednik Skupštine.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 223.

(1) Ovaj Poslovník stupa na snagu danom objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Članak 224.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Poslovníka prestaje važiti Poslovník Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 14/98).

Bosna i Hercegovina
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
 - SKUPŠTINA -
 Broj:01-VII-169/03
 Široki Brijeg, 28. listopada 2003.

Predsjednik
 Zoran Vukšić. v.r.

166

Na temelju članka 26. točka e. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 1/96), članka 49. stavka 3. Zakona o šumama ("Službene novine Federacije BiH", br. 20/02, 29/03) i članka 311. stavka 2. Zakona o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02 i 29/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na 7. sjednici održanoj 28. listopada 2003. godine, donijela je

ODLUKU

O UTEMELJENJU ŠUMSKO-GOSPODARSKOG DRUŠTVA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

Radi ostvarivanja posebnog gospodarskog interesa u gospodarenju šumama i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu, objedinjavanja i koordiniranja poslova od zajedničkog interesa u oblasti šumarstva na području Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija), utemeljuje se:

• "Šumsko-gospodarsko društvo Županije Zapadnohercegovačke" (u daljnjem tekstu: Društvo).

II. TVRTKA I SJEDIŠTE

Članak 2.

Društvo će poslovati pod nazivom: "Šumsko-gospodarsko društvo Županije Zapadnohercegovačke", d.o.o. (društvo s ograničenom odgovornošću).

Članak 3.

Sjedište "Šumsko-gospodarskog društva Županije Zapadnohercegovačke" je u Posušju, Kralja Tomislava 5.

III. UNUTARNJE USTROJSTVO

Članak 4.

U Društvu se osnivaju poslovne jedinice, podružnice u cilju postizanja većeg učinka i boljeg načina poslovanja, koje nemaju svojstvo pravne osobe, niti ovlasti zastupanja